

ΟΜΑΔΑ: keraunos

2^ο Γυμνάσιο Αργοστολίου

«Ιωσήφ Μομφερράτος»

Περιφερειακή Ενότητα Κεφαλληνίας

Κατηγορία: Μαθητές Γ' Γυμνασίου

Υπεύθυνος Καθηγητής: Φίλιππος Μπαζίγος

Παρουσίαση Αποτελεσμάτων
Έρευνας Δείκτη Τιμών
Καταναλωτή στην Ελλάδα την
περίοδο 2009-2018

Στόχοι της Ανάλυσης

Ο κύριος στόχος της έρευνας είναι η διερεύνηση των **διακυμάνσεων του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ)** στην Ελλάδα κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης (2009-2018) καθώς και των παραγόντων που προκάλεσαν τις εν λόγω μεταβολές. Υπό την έννοια αυτή η ανάλυση επικεντρώθηκε στους εξής επιμέρους στόχους:

- Στην αποτύπωση της **διαχρονικής εξέλιξης** των ετήσιων τιμών του ΔΤΚ.
- Στην εύρεση των σημείων που η καμπύλη του ΔΤΚ εμφανίζει **μέγιστα (max) και ελάχιστα (min)** κατά την εξεταζόμενη περίοδο.
- Στη σύγκριση της εξέλιξης των **ετήσιων τιμών του ΔΤΚ** σε σχέση με τις **ετήσιες τιμές των δεικτών** των 12 ομάδων αγαθών και υπηρεσιών που τον συνθέτουν.
- Στη σύγκριση του μεγέθους και του προσήμου των **μεταβολών** των ετήσιων τιμών του ΔΤΚ και των **μεταβολών** των ετήσιων τιμών των 12 ομάδων αγαθών και υπηρεσιών που τον συνθέτουν.
- Στην αξιολόγηση της βαρύτητας που έχουν οι μεταβολές στις ετήσιες τιμές των ομάδων αγαθών και υπηρεσιών στην πορεία του ΔΤΚ.

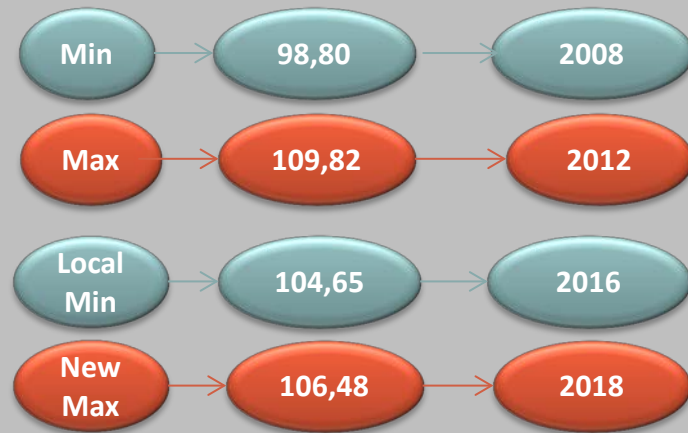
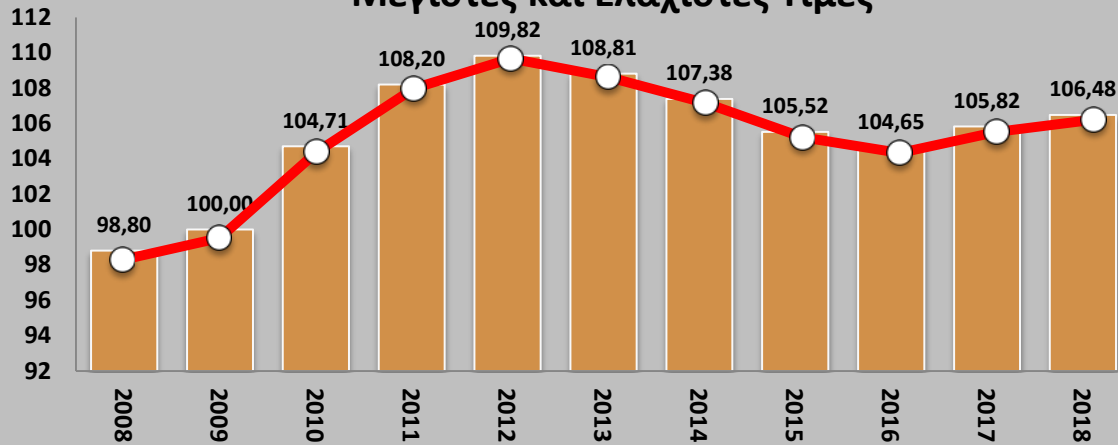
Μεθοδολογία

Για την επίτευξη του κύριου και των επιμέρους στόχων της έρευνας πραγματοποιήθηκαν τα εξής:

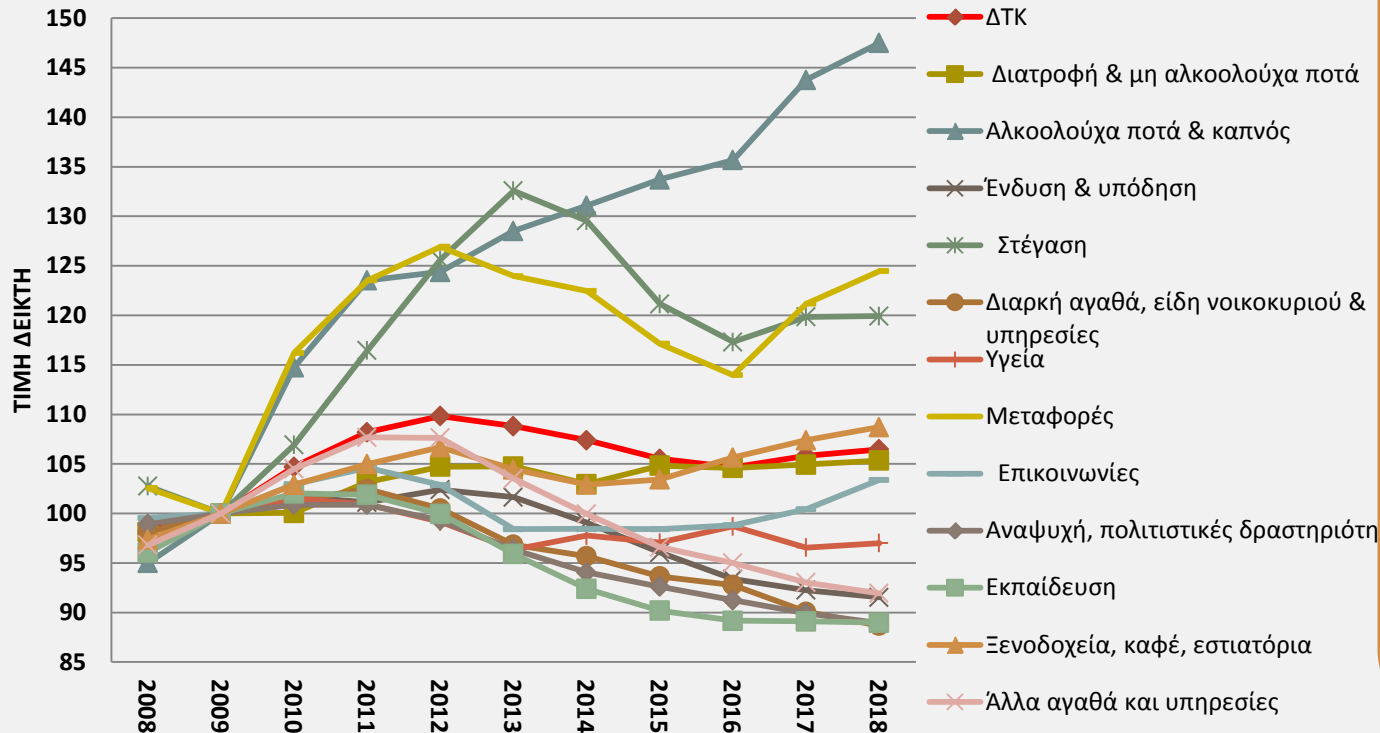
- **Μελετήθηκαν** διεξοδικά τα στατιστικά στοιχεία που δόθηκαν από την ΕΛΣΤΑΤ.
- **Αναζητήθηκαν πρόσθετες πληροφορίες** στο ιστότοπο της ΕΛΣΤΑΤ και σε άλλες πηγές στο διαδίκτυο για την πληρέστερη κατανόηση της έννοια και του τρόπου σχηματισμού του ΔΤΚ.
- Αντλήθηκαν πληροφορίες από τον ιστότοπο της ΕΛΣΤΑΤ και της EUROSTAT σχετικά με τα **εργαλεία περιγραφικής στατιστικής (γραφήματα)** που είναι τα πλέον κατάλληλα για την σε βάθος ανάλυση των στοιχείων και την παρουσίασή τους σε απλή και κατανοητή μορφή.
- Επιλέχθηκε να χρησιμοποιηθούν **διαγράμματα γραμμών και ραβδογράμματα**.
- Χρησιμοποιήθηκαν τα προγράμματα **Excel** και **PowerPoint** της Microsoft.
- Οι Ομάδες αγαθών και υπηρεσιών που συνθέτουν το δείκτη ΔΤΚ τοποθετήθηκαν σε **4 κατηγορίες** και πραγματοποιήθηκε ανάλυση των δεδομένων για το χρονικό διάστημα 2008-2018, έχοντας ως έτος αναφοράς το 2009.

Η Εξέλιξη του ΔΤΚ κατά την περίοδο 2008-2018

Μέγιστες και Ελάχιστες Τιμές

Η Εξέλιξη του ΔΤΚ κατά την περίοδο 2008-2018 σε σχέση με την εξέλιξη των Τιμών των Δεικτών των Ομάδων που τον συνθέτουν

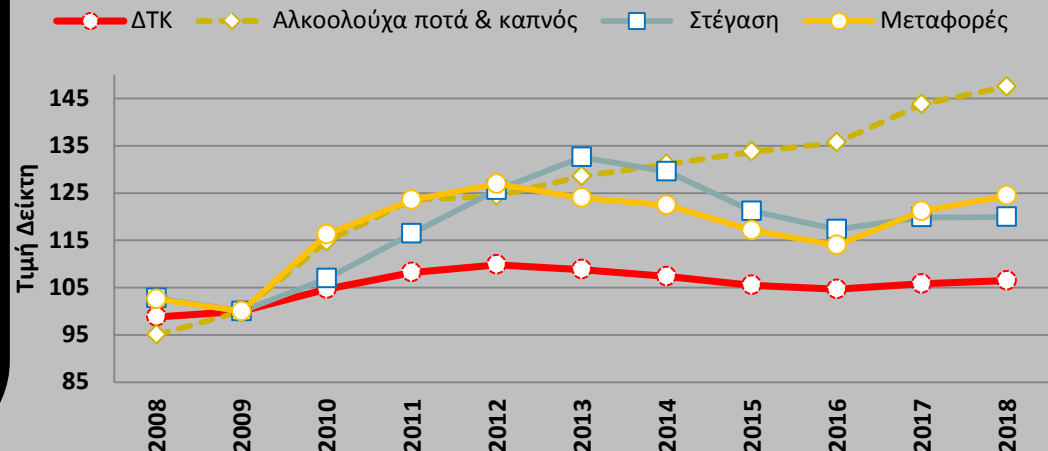

Η διπλανή διαγραμματική απεικόνιση δείχνει ότι οι διάφορες ομάδες αγαθών που συνθέτουν το ΔΤΚ ασκούν διαφορετική επίδραση στο μέγεθος και το πρόσημο των μεταβολών που παρουσιάζει κατά την εξεταζόμενη περίοδο. Ειδικότερα, τρεις ομάδες αγαθών, τα «αλκοολούχα ποτά & καπνός», η «στέγαση» και οι «μεταφορές» - φαίνεται να συμβάλουν σημαντικά στην αύξηση του ΔΤΚ. Από άλλη μεριά, οι ομάδες «εκπαίδευση», «αναψυχή», «διαρκή αγαθά» και υγεία φαίνεται ότι ασκούν αρνητική επίδραση συμβάλλοντας στη μείωση του ΔΤΚ. Τέλος, φαίνεται ότι υπάρχουν ορισμένες ομάδες αγαθών & υπηρεσιών που ασκούν μέτριου ή μικρού μεγέθους επιρροή (θετική ή αρνητική) στο ΔΤΚ κατά την εξεταζόμενη περίοδο.

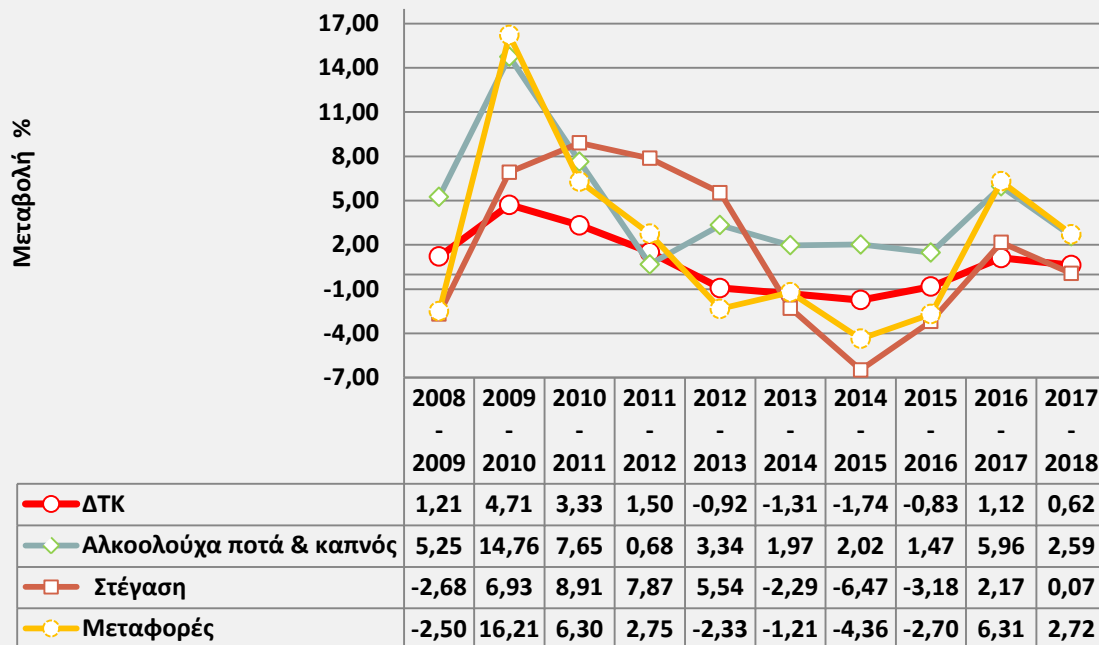
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1: ΟΜΑΔΕΣ ΜΕ ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΘΕΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

- Η μέση ετήσια τιμή του δείκτη της ομάδας «αλκοολούχα ποτά & καπνός» εμφανίζει ισχυρή αυξητική τάση καθ' όλη τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου.
- Ισχυρή αυξητική τάση εμφανίζουν και οι τιμές των ομάδων «στέγαση» και «μεταφορές». Ωστόσο, μετά το έτος 2012 φαίνεται μια τάση αποκλιμάκωσης στις τιμές των δεικτών των 2 προαναφερόμενων ομάδων οι οποίες όμως εξακολουθούν να κινούνται πάνω από τη μέση τιμή του ΔΤΚ.
- Από το έτος 2016 και μετά εμφανίζεται μια τάση εκ νέου αύξησης των τιμών των δεικτών «στέγαση» και «μεταφορές». Σε γενικές γραμμές, οι 2 αυτές μεταβλητές εμφανίζουν μέγιστα και ελάχιστα στις ίδιες χρονικές στιγμές με το ΔΤΚ.

Συγκριτική Εξέλιξη των Τιμών του ΔΤΚ σε σχέση με τις Τιμές των Δεικτών 3 Ομάδων Αγαθών & Υπηρεσιών

Μέσες ετήσιες μεταβολές % του ΔΤΚ και των 3 Ομάδων Αγαθών & Υπηρεσιών με τις μεγαλύτερες θετικές μεταβολές

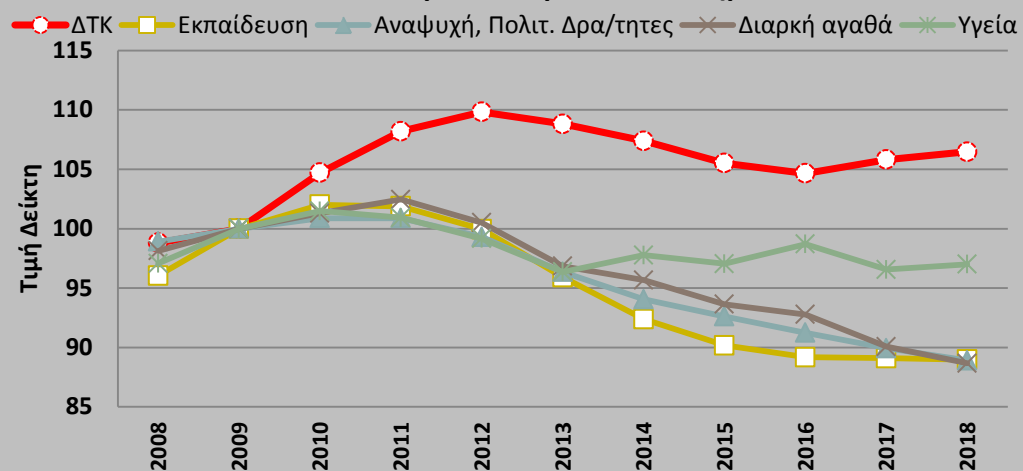

- Η ομάδα «αλκοολούχα ποτά & καπνός» εμφανίζει εξαιρετικά μεγάλες % θετικές μεταβολές από το έτος 2009 έως το 2011 καθώς και το διάστημα 2016-2017. Ωστόσο, το διάστημα 2011-2012 όπου ο ΔΤΚ παρουσιάζει μέγιστη τιμή, η μεταβολή της ομάδας αυτής είναι μικρή. Το ίδιο ισχύει και για το διάστημα 2017-2018, όπου ο ΔΤΚ εμφανίζει νέο μέγιστο.
- Η ομάδα «στέγαση» εμφανίζει μεγάλες % θετικές μεταβολές από το έτος 2009 έως το έτος 2012. Μια περιορισμένη αύξηση εμφανίζει επίσης και στο διάστημα 2016-2018.
- Ενδιάμεσα, κατά το διάστημα 2013-2016 υπάρχει μια τάση διόρθωσης με σημαντικό μέγεθος αρνητικές μεταβολές
- Η ομάδα «μεταφορές» εμφανίζει μεγάλες % θετικές μεταβολές κατά τα διαστήματα 2009-2011 και 2016-2018, ακλουθώντας την τάση που εμφανίζει και ο ΔΤΚ.
- Οι ομάδες «στέγαση» και «μεταφορές» εμφανίζουν μέγιστα και ελάχιστα στις ίδιες χρονικές στιγμές με το ΔΤΚ.

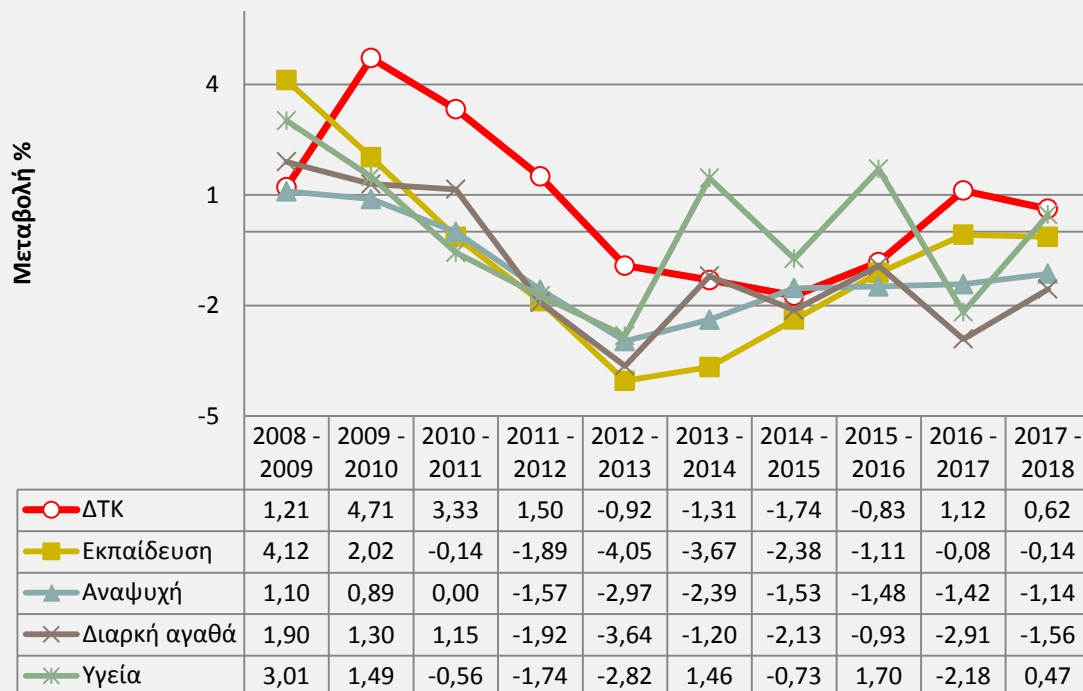
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2: ΟΜΑΔΕΣ ΜΕ ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

- Οι ομάδες «εκπαίδευση», «αναψυχή», «διαρκή αγαθά» και «υγεία» εμφανίζουν μια τάση πολύ περιορισμένης αύξησης στις μέσες ετήσιες τιμές τους το διάστημα 2009-2011 ενώ στη συνέχεια από το έτος 2011 μέχρι το έτος 2018, αποκλιμακώνονται σημαντικά και κινούνται σταθερά κάτω από το επίπεδο αναφοράς των 100 μονάδων.
- Κατά συνέπεια, μετά το έτος 2011, οι προαναφερόμενες ομάδες αγαθών συμβάλλουν στην μείωση του ΔΤΚ.

Συγκριτική Εξέλιξη των Τιμών του ΔΤΚ σε σχέση με τις Τιμές των Δεικτών 4 Ομάδων Αγαθών & Υπηρεσιών

Μέσες ετήσιες μεταβολές % του ΔΤΚ και των 4 Ομάδων Αγαθών & Υπηρεσιών με τις μεγαλύτερες αρνητικές μεταβολές

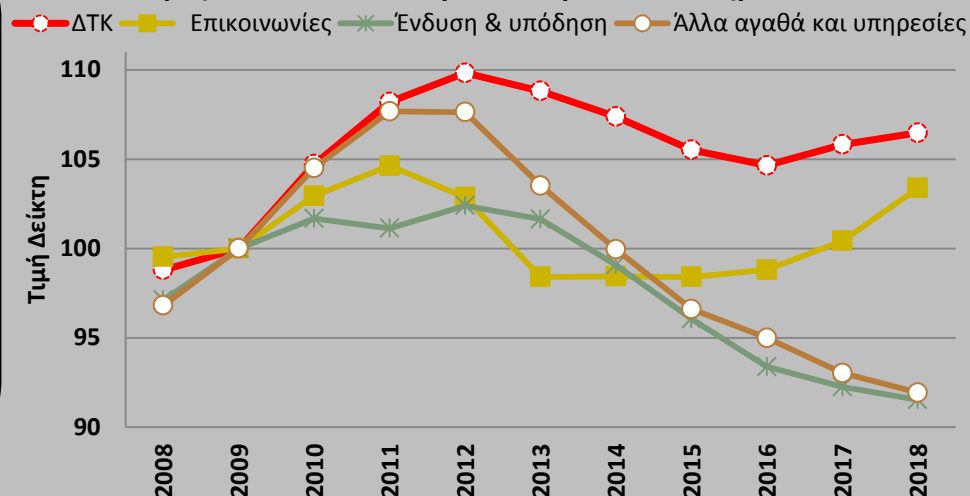

- Και οι 4 ομάδες αγαθών & υπηρεσιών, μετά το έτος 2011 εμφανίζουν πολύ σημαντικές % αρνητικές μεταβολές στις τιμές των δεικτών τους. Οι αρνητικές αυτές μεταβολές συνεχίζουν μέχρι και το έτος 2018 έστω και με διακυμάνσεις ως προς το μέγεθός τους.
- Μοναδική εξαίρεση αποτελεί η ομάδα «αναψυχή» όπου κατά τα διαστήματα 2013-2014 και 2015-2016 εμφανίζει θετικές μεταβολές.
- Οι σημαντικές αρνητικές μεταβολές στις τιμές των προαναφερόμενων ομάδων αγαθών και υπηρεσιών φαίνεται ότι επηρεάζουν το ΔΤΚ ο οποίος μετά το έτος 2012 εμφανίζει σημάδια σημαντικής αποκλιμάκωσης.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 3: ΟΜΑΔΕΣ ΜΕ ΜΕΤΡΙΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

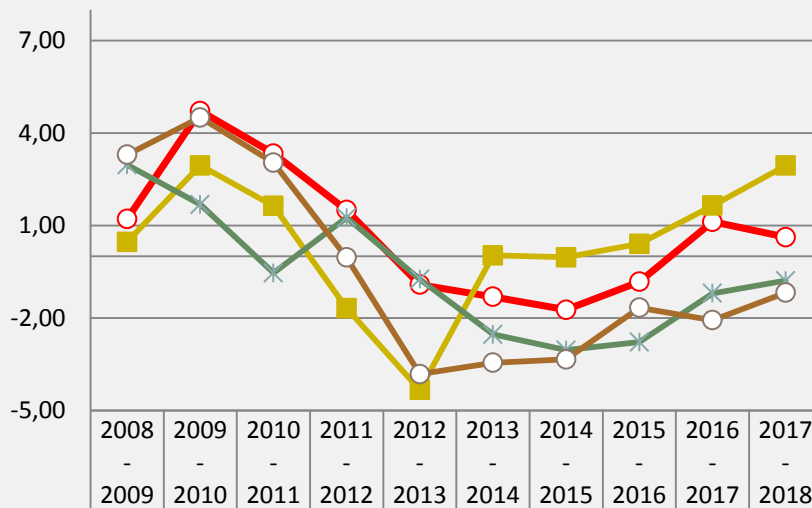
- Οι ομάδες «επικοινωνίες», «ένδυση & υπόδηση» και «άλλα αγαθά & υπηρεσίες» εμφανίζουν τάση αύξησης στις μέσες ετήσιες τιμές των δεικτών τους μέχρι το έτος 2012 όπου ο ΔΤΚ λαμβάνει τη μέγιστη (max) τιμή.
- Στη συνέχεια, και μέχρι το έτος 2015 όπου ο ΔΤΚ εμφανίζει τοπικό ελάχιστο (local min), παρουσιάζουν πτώση και λαμβάνουν τιμές κοντά στην τιμή αναφοράς των 100 μονάδων.
- Ακολούθως, συνεχίζουν να κινούνται πτωτικά, εκτός από την ομάδα «Επικοινωνίες» η οποία κινείται ανοδικά και μετά το 2017 ξεπερνά την τιμή αναφορά των 100 μονάδων.

Συγκριτική Εξέλιξη των Τιμών του ΔΤΚ σε σχέση με τις Τιμές των Δεικτών 3 Ομάδων Αγαθών & Υπηρεσιών

Μέσες ετήσιες μεταβολές % του ΔΤΚ και των 3 Ομάδων Αγαθών & Υπηρεσιών με μετρίου μεγέθους θετικές ή αρνητικές μεταβολές

Μεταβολή %

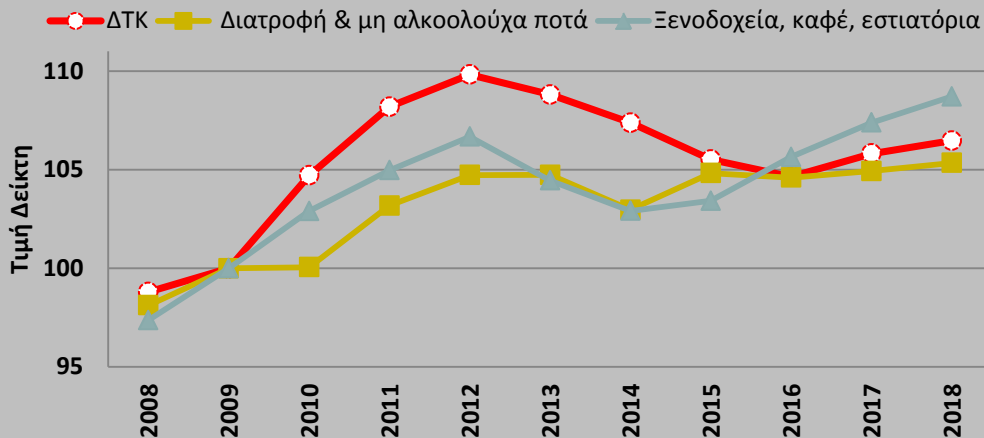
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
○ ΔΤΚ	-	4,71	3,33	1,50	-0,92	-1,31	-1,74	-0,83	1,12	0,62	
■ Επικοινωνίες	0,46	2,95	1,64	-1,69	-4,34	0,03	-0,03	0,41	1,64	2,94	
* Ένδυση & υπόδηση	2,97	1,68	-0,54	1,26	-0,74	-2,53	-3,04	-2,78	-1,20	-0,79	
○ Άλλα αγαθά και υπηρεσίες	3,29	4,50	3,04	-0,04	-3,82	-3,45	-3,34	-1,67	-2,07	-1,18	

- Στις 3 αυτές ομάδες αγαθών οι μεταβολές % που παρατηρούνται στις τιμές των δεικτών τους εμφανίζουν σε γενικές γραμμές το ίδιο πρόσημο (θετικό ή αρνητικό) με το πρόσημο του ΔΤΚ ακολουθώντας τη γενική τάση του ΔΤΚ από χρόνο σε χρόνο για όλη τη διάρκεια της μελετώμενης περιόδου.
- Ως προς το μέγεθος των μεταβολών % των 3 αυτών ομάδων αγαθών και υπηρεσιών, είναι κοντά στο μέγεθος των αντίστοιχων μεταβολών του ΔΤΚ.
- Τέλος, τα ελάχιστα (min) και μέγιστα (max) των καμπυλών των 3 ομάδων αγαθών εμφανίζονται στις ίδιες περιόδους με τα αντίστοιχα του ΔΤΚ, εκτός ίσως από την ομάδα «επικοινωνίες» για το διάστημα από το έτος 2012 έως το έτος 2014.
- Σε κάποιο βαθμό λοιπόν, συμβάλουν τόσο στην αύξηση όσο και στη μείωση του ΔΤΚ ανάλογα με την υποπερίοδο που εξετάζουμε κάθε φορά.

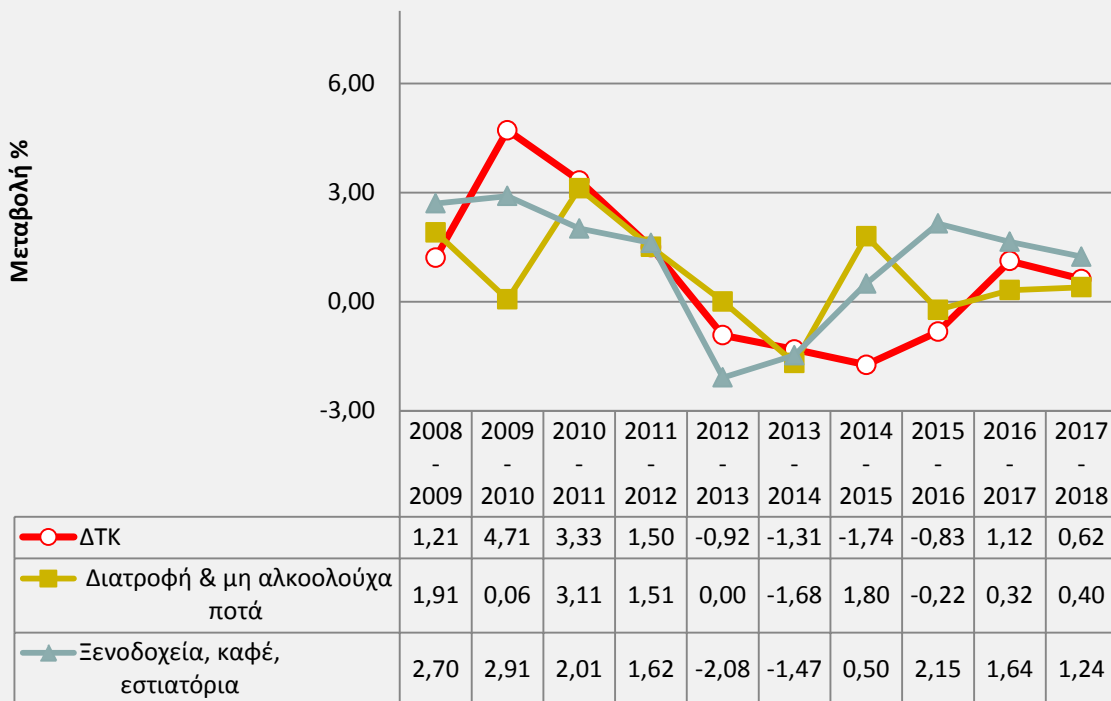
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4: ΟΜΑΔΕΣ ΜΕ ΜΙΚΡΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

- Οι ομάδες «διατροφή & μη αλκοολούχα ποτά», και «ξενοδοχεία, καφέ, εστιατόρια», εμφανίζουν σε γενικές γραμμές ταύτιση τόσο ως προς το πρόσημο (θετικό ή αρνητικό) όσο και ως προς το μέγεθος (μεγάλο ή μικρό) στις μέσες ετήσιες τιμές των δεικτών τους σε σχέση με τις μέσες ετήσιες τιμές του ΔTK καθ' όλη τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου.
- Οι χρονικές στιγμές που παρουσιάζουν μέγιστα (max) και ελάχιστα (min) ταυτίζονται με αυτές του ΔTK.
- Κατά συνέπεια, οι ομάδες αυτές συμβάλουν σε κάποιο περιορισμένο βαθμό στην αύξηση ή στη μείωση του ΔTK ανάλογα με την υποπερίοδο που εξετάζουμε κάθε φορά.

Συγκριτική Εξέλιξη των Τιμών του ΔTK σε σχέση με τις Τιμές των Δεικτών 2 Ομάδων Αγαθών & Υπηρεσιών

Μέσες ετήσιες μεταβολές % του ΔTK και 2 Ομάδων Αγαθών & Υπηρεσιών με πολύ μεγέθους αρνητικές ή θετικές μεταβολές

- Κατά την εξεταζόμενη περίοδο από το έτος 2009 έως το έτος 2018 και με εξαίρεση το διάστημα 2015-2017, παρατηρούμαι ότι οι % μεταβολές των μέσων ετήσιων τιμών του δείκτη της ομάδας «Ξενοδοχεία, Καφέ, Εστιατόρια» ακολουθούν σχεδόν πιστά τις αντίστοιχες μεταβολές του ΔTK και ως προς το πρόσημο και ως προς το μέγεθος.
- Το διάστημα 2015-2016, υπάρχει μια θετική κλιμάκωση στις % μεταβολές των τιμών της ομάδα.
- Στην ομάδα «διατροφή & μη αλκοολούχα ποτά», οι % μεταβολές των μέσων ετήσιων τιμών του δείκτη εμφανίζουν πλήρη ταύτιση σε σχέση με τις αντίστοιχες του ΔTK με εξαίρεση δύο μικρά διαστήματα, από το έτος 2009 μέχρι το έτος 2010 και από το έτος 2014 μέχρι το έτος 2015.

• ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Κατά την εξεταζόμενη περίοδο, η οποία συμπίπτει με την περίοδο της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα, το «καλάθι της νοικοκυράς» έγινε πιο ακριβό με αποτέλεσμα να είναι αναγκαίο τα νοικοκυριά να δαπανούν πολύ περισσότερα χρήματα για την αγορά των ίδιων (ποιοτικά και ποσοτικά) αγαθών και υπηρεσιών.
- Το «καλάθι της νοικοκυράς» έφτασε στη μέγιστη τιμή του το έτος 2012 αυξημένο κατά 10 περίπου μονάδες σε σχέση με το έτος 2009. Στη συνέχεια ακολούθησε μια πτωτική πορεία χάνοντας 5 μονάδες μέχρι το έτος 2015 όπου όμως και πάλι άρχισε να γίνεται πιο ακριβό για να αυξηθεί κατά 2 μονάδες μέχρι το έτος 2018.
- Η ανάλυση έδειξε ότι η επίδραση που άσκησαν τα διάφορα αγαθά και οι υπηρεσίες στην τιμή του «καλαθιού της νοικοκυράς» δεν ήταν ίδια τόσο ως προς το μέγεθος (μεγάλη, μέτρια, μικρή, πολύ μικρή) όσο και ως προς το πρόσημο (θετική, αρνητική).
- Ειδικότερα, καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο φαίνεται ότι οι ομάδες αγαθών και υπηρεσιών της 1^{ης} κατηγορίας («αλκοολούχα ποτά & καπνός», «στέγαση» και «μεταφορές») άσκησαν σημαντική πίεση προς την κατεύθυνση της αύξησης της τιμής του «καλαθιού της νοικοκυράς».
- Στον αντίποδα, οι ομάδες αγαθών και υπηρεσιών της 2^{ης} κατηγορίας («εκπαίδευση», «αναψυχή & πολιτιστικές δραστηριότητες», «Διαρκή αγαθά, είδη νοικοκυριού & υπηρεσίες» και «υγεία»), κατά το μεγαλύτερο μέρος της εξεταζόμενης περιόδου, άσκησαν σημαντική πίεση προς την κατεύθυνση της μείωσης της τιμής του «καλαθιού της νοικοκυράς».
- Ενδιάμεσα, οι ομάδες αγαθών και υπηρεσιών της 3^{ης} κατηγορίας («επικοινωνίες», «ένδυση & υπόδηση» και «άλλα αγαθά & υπηρεσίες») άσκησαν μετρίου μεγέθους πίεση στην τιμή του «καλαθιού της νοικοκυράς» όπου κατά το πρώτο διάστημα μέχρι το έτος 2012 οδήγησε στην αύξηση της τιμής του, κατά το δεύτερο διάστημα (2013-2015) συνέβαλλε στη μείωση της τιμής του και κατά το τελευταίο διάστημα (2016-2018) προκάλεσε την εκ νέου αύξηση της τιμής του.
- Τέλος, οι ομάδες αγαθών και υπηρεσιών της 4^{ης} κατηγορίας («διατροφή & μη αλκοολούχα ποτά» και «ξενοδοχεία, καφέ, εστιατόρια») επηρέασαν σε πολύ μικρό βαθμό την τιμή του «καλαθιού της νοικοκυράς», άλλοτε αυξάνοντάς την και άλλοτε μειώνοντάς την ακολουθώντας τα χρονικά διαστήματα που αναφέρθηκαν ανωτέρω για την 3^η κατηγορία.